

12. 12. 2018

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Institut agenta pro zajištění v návrhu novely zákona o dluhopisech

Dne 15. 11. 2018 projednal Senát PČR návrh zákona, kterým se mimo jiné mění zákon č. [190/2004](#) Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dluhopisech“). Navzdory jeho vrácení Poslanecké sněmovně PČR lze s ohledem na povahu pozměňovacích návrhů očekávat, že návrh bude přijat. Z navrhovaných změn se budeme níže zabývat jedním z netrpělivě očekávaných institutů, a to institutem agenta pro zajištění, který sice je v praxi v současné době využíván, ale vzhledem k chybějícímu zákonnému podkladu je předmětem právní nejistoty, a to zejména ve vztahu ke katastru nemovitostí, insolvenčnímu řízení a exekučnímu řízení.

Z pohledu systematiky zákona se navrhuje včlenit základní ustanovení upravující institut agenta pro zajištění v rámci části první zákona o dluhopisech do samostatné hlavy, a sice do hlavy V. Dosavadní hlava V. upravující schůzi vlastníků má nově být označována jako hlava VI.

Navrhovaná úprava je poměrně stručná a částečně dispozitivní, což lze samozřejmě jen uvítat. Otevírá se tak vějíř možností, jak institut agenta pro zajištění pojmout a přizpůsobit konkrétním podmínkám té které emise dluhopisů.

Agent pro zajištění vykonává práva věřitele, zástavního věřitele nebo jiného příjemce zajištění vlastním jménem ve prospěch vlastníků dluhopisů a případně dalších oprávněných osob. Totéž platí pro případy insolvenčních a exekučních řízení, která by se týkala zástavce nebo jiného poskytovatele zajištění nebo jejich majetku. Dále je agent pro zajištění oprávněn kontrolovat v souvislosti se zástavním právem nebo jiným zajištěním plnění emisních podmínek ze strany emitenta dluhopisů a činit ve prospěch vlastníků dluhopisů či jiných oprávněných osob další úkony a chránit jejich zájmy v souvislosti se zajištěním. Uvedená práva je agent pro zajištění oprávněn vykonávat, bez toho aniž by vlastnil byť jen jediný dluhopis, což bývá v současné praxi vyžadováno. Hledí se však na něj, jako by byl věřitelem každé zajištěné pohledávky. Z důvodu možného střetu jednání může být ve vztahu k jedné dluhopisové emisi ustanoven pouze jediný agent pro zajištění.

V rozsahu, v jakém jsou práva spojená se zajištěním dluhopisů uplatněna agentem pro zajištění, nejsou vlastníci dluhopisů oprávněni takové práva uplatňovat samostatně. Toto však neznamená, že by agent pro zajištění mohl svá práva vykonávat svévolně a bez ohledu na vůli vlastníků dluhopisů. Navrhovaná novela v této souvislosti stanoví, že agent pro zajištění je vázán rozhodnutím vlastníků dluhopisů přijatým na schůzi vlastníků alespoň prostou většinou hlasů ohledně toho, jak mají být práva vykonávána ve vztahu k zástavnímu věřiteli či jinému zajištění. Schůze vlastníků dále může samozřejmě rozhodnout i o změně v osobě agenta pro zajištění a nahradit ho osobou, která bude svou roli zastávat v souladu s představami vlastníků dluhopisů.

Návrh novely klade zvýšené nároky na péči agenta pro zajištění, když stanoví, že je povinen

vykonávat svou činnost s odbornou péčí a zejména jednat kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu vlastníků dluhopisů. S ohledem na možný rozsah práv agenta pro zajištění považujeme požadavek na zvýšenou péči za pochopitelný a odůvodněný.

Vztah agenta pro zajištění a emitenta nebo jiného poskytovatele zajištění se zakládá a je upraven smlouvou, pro kterou je stanovena písemná forma. Ve smlouvě je nutné upravit podmínky a postup při změně v osobě agenta pro zajištění. Dále by smlouva měla typicky vymezit práva a povinnosti agenta pro zajištění, včetně práva na úplatu.

Vlastníci dluhopisů jsou o osobě agenta pro zajištění informováni prostřednictvím emisních podmínek, když tyto musí obsahovat údaje nutné k identifikaci agenta pro zajištění a jeho označení jako agenta pro zajištění. Pokud emitent dluhopisů nezpřístupní smlouvu uzavřenou s agentem pro zajištění nebo alespoň její podstatnou část investorům stejným způsobem jako emisní podmínky, musí emisní podmínky zajištěných dluhopisů obsahovat alespoň popis práv a povinností agenta pro zajištění.

Návrh novely nepředpokládá pouze možné zajištění pohledávek z dluhopisů, ale smlouva mezi agentem pro zajištění (jako zástavním věřitelem nebo příjemcem zajištění) na straně jedné a emitentem nebo jiným poskytovatelem zajištění na straně druhé může být uzavřena rovněž k zajištění jiných dluhů, které s dluhopisy souvisí a které má emitent vůči třetím osobám.

Návrh novely dále výslovně umožňuje, aby institut agenta pro zajištění byl využit též pro zajištění dluhů s dluhopisy nesouvisejícími. Návrh novely tak zjevně cílí na možné využití institutu v rámci syndikovaných úvěrů, kdy na straně poskytovatele úvěru vystupuje více subjektů, typicky bank, které v rámci úvěrového vztahu plní specifické role (např. jako *arranger*, *agent* či *security agent*, jehož role odpovídá navrhovanému institutu agenta pro zajištění). Navrhovanou úpravu lze považovat v této souvislosti za jistě vhodnější než poněkud kusé ustanovení § 2010 odst. 2 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Pro účely jiných právních předpisů či právních jednání, které vyžadují uvedení údajů o zástavním věřiteli nebo zajištěném dluhu (např. v případě návrhů na vklad zástavního práva do katastru nemovitostí) dle návrhu novely postačí, že se uvedou údaje nutné k identifikaci agenta pro zajištění, údaje identifikující dluhopis a údaje identifikující zajištěný dluh. Ohledně identifikace zajištěného dluhu je přitom dostačující učinit odkaz na smlouvu uzavřenou mezi agentem pro zajištění a emitentem dluhopisů nebo jiným poskytovatelem zajištění nebo jiný obdobný dokument.

Dle návrhu přechodného ustanovení se nová úprava uplatní až pro emise dluhopisů uskutečněné po nabytí účinnosti navrhované novely. Toto však dle našeho názoru nebrání, aby v návaznosti na nabytí účinnosti navrhované novely došlo k dobrovolnému podřízení se nové úpravě a využití institutu agenta pro zajištění ve výše uvedeném smyslu pro již realizované emise.

Závěr

Zakotvení institutu agenta pro zajištění do tuzemského právního řádu lze bezpochyby uvítat. Vzhledem k jeho praktičnosti máme za to, že najde široké uplatnění, a to zejména v případě velkých dluhopisových emisí.

JUDr. Jiří Kokeš, Ph.D.

advokát

Šimon Otta

právní asistent

[Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500

e-mail: paha@dhplegal.com

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověrování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)